

Budapestre vonatkozó ujságcikkek				Osztályozás
<i>Csillag Ilona</i>				92
Szerző:	<i>Prielle Kornélia</i>			Hely: <i>Prielle Kornélia</i>
Cím:	EMLÉKEZETE			"1956"
Forrás:	<i>Bécsi. és közp.</i>			Személy:
	<i>1956. II. 24.</i>			Helyszám:
(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	(Oldal)	

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Berlőczy-u. 2. — 14806/51

Prielle Kornéliának hívták. Nyolcvan esztendő volt, amikor meghalt — épp ötven évvel ezelőtt. Serdülő leánykorától haláláig ünnepelt, nagy alakja volt a magyar színpadoknak. Amikor elindul — a hazai színeszet vándorútján még Dérynével és Kántornéval találkozók, amikor meghal, már a polgári színpadok is csúcspontjához érkezett. Élete — ez az érzelmekkel, szellemmel, nagy alkotásokkal teljes életút — akár vezérfonala lehetne a magyar kultúra felemelkedését példázó romantikus regénynek. Hiszen ifjúkora sikereinek idején Petőfi fellobbanó szerelme írja be Prielle Kornélia nevét a kor legnagyobbjainak életrajzába: hiszen Szerdahelyi Kálmán, az újra meg újra visszatérő élettárs, vele együtt teremti meg azt az új magyar játékkultúrát, amely a színpadon hamarabb tudja levetkezni a hűbéri kor sallangjait, mint trónunk nagyobbik része az irodalomban: hiszen Csiky Gergely, a jóbarát, akinek asszonyalakjait ő varázsolta színpadi valósággá, az ő segít-

ségével formálja meg a magyar kritikái realista drámát. S amiként ifjan Prielle Kornélia a példa a lélekkel teljes könnyedségre, szellemességre, kecsességre, bájra — azonképpen öregkorában minden színész számára mintaképpé lesz, hogyan lehet kecsesen és bájosan, sosem erőltetve álfiatalságot, vonzóan ábrázolni az idős asszonyi szerepeket.

Művészetére két emberöltő műbírálója mondta ki újra meg újra a »báj és kellem« másoknál annyira elkoportatott kifejezését. Ez a báj, ez a kellem — a francia elődöknek talán idegekből idegekbe örökített »charme«-ja volt rá a legjellemzőbb akkor is, amikor ifjan Juliát játszotta s akkor is, amikor könnyed mosollyal búcsúszóan a végképp elszállott fiatalságtól, új sikerek útjára indult a »Nagymamá«-val. Törés nélkül tudott átlépni a natva szerepből a hősnők világába, onnét a jellem szerepekbe, és törés nélkül lehetett a legnagyobb a »nagymamák« alakításában is.

Egykorú metszet Prielle Kornéliáról

Jászai Mari és Prielle Kornélia — ez a két név jelenti az egész korszakot. Jászai a zordon tragédiák óriása és Prielle Kornélia a sohase zordon: a vígjátékok és a polgári színmű harmonikus nőalakja. Az egyik felkavarta a lélek mélyvizeit, a másik megcsillantotta a derű fénysugarát. Fél évszázad távolságából érkezik hozzánk e fénysugár s belopózik a szívünkbe, amikor reá emlékezünk.

Csillag Ilona